

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu **J.**, bývajúceho v D., proti žalovanej **S.**, zastúpenej **G.**, so sídlom v B., o náhradu nemajetkovej ujmy, vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 12 C 24/2010, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 30. mája 2013 sp. zn. 3 Co 106/2013, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 29. mája 2015 sp. zn. 9 Co 752/2014, 9 Co 753/2014 a o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava I z 19. augusta 2016 č. k. 12 C 24/2010-297, takto

r o z h o d o l :

Dovolania **o d m i e t a .**

Žalovaná má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

1. Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 30. mája 2013 sp. zn. 3 Co 106/2013 potvrdil rozsudok Okresného súdu Bratislava I z 24. októbra 2012 č. k. 12 C 24/2010-133, ktorým súd žalobu zamietol a žalovanej náhradu trov konania nepriznal. Krajský súd zároveň rozhodol, že žalovanej náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

2. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal 9. augusta 2013 dovolanie žalobca a požiadal o ustanovenie zástupcu z radov advokátov a o oslobodenie od platenia súdnych poplatkov.

3. Okresný súd Bratislava I uznesením z 10. januára 2014 č. k. 12 C 24/2010-182 priznal žalobcovi oslobodenie od súdnych poplatkov pre dovolacie konanie podľa § 138 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“) a žalobcu odkázal so žiadosťou o ustanovenie advokáta pre dovolacie konania na Centrum právnej pomoci podľa § 30 O. s. p., podľa ktorého, účastníka, ktorý požiada o ustanovenie advokáta a u ktorého sú predpoklady, aby bol oslobodený od súdnych poplatkov, súd odkáže na Centrum právnej pomoci.

4. Pretože podania žalobcu s názvami „Žiadosť“, Žiadosť o ustanovenie zástupcu z radov advokátov podľa ústavného zákona č. 23/1991 Zb. a Ústavy SR“ a „Oznámenie“, doručené súdu prvej inštancie 18. februára 2014 nespĺňali náležitosti uvedené v § 42 ods. 3 O. s. p. a v § 205 ods. 1 O. s. p. a nebolo z nich zrejmé, či ide o odvolanie proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava I z 10. januára 2014 č. k. 12 C 24/2010-182, Okresný súd Bratislava I uznesením zo 14. marca 2014 č. k. 12 C 24/2010-188 vyzval žalobcu, aby v lehote 10 dní odo dňa doručenia rozhodnutia písomne dvojmo odstránil vady predmetných podaní (s uvedením ako má tieto vady odstrániť a poučením o následku neodstránenia nedostatkov podaní). Po podaní odvolania žalobcom proti tomuto rozhodnutiu, ktoré vydal vyšší súdny úradník, opätovne Okresný súd Bratislava I uznesením z 29. apríla 2014 č. k. 12 C 24/2010-197 vyzval žalobcu, aby v lehote 10 dní odo dňa doručenia rozhodnutia písomne dvojmo odstránil vady predmetných podaní (s uvedením ako má tieto vady odstrániť a poučením o následku neodstránenia nedostatkov podaní). Žalobca svoje podania v súdom určenej lehote neopravil a nedoplnil.

5. Krajský súd v Bratislave uznesením z 29. mája 2015 sp. zn. 9 Co 752/2014 a 9 Co 753/2016 odmietol odvolania žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava I z 10. januára 2014 č. k. 12 C 24/2010-182 podľa § 218 ods. 1 písm. d/ O. s. p. a proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava I z 29. apríla 2014 č. k. 12 C 24/2010-197 podľa § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. Zároveň rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

6. Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie a požiadal o ustanovenie zástupcu z radov advokátov a o oslobodenie od platenia súdnych poplatkov.

Okresný súd Bratislava I uznesením zo 7. decembra 2015 č. k. 12 C 24/2010-269 opätovne priznal žalobcovi oslobodenie od súdnych poplatkov a odkázal ho so žiadosťou o ustanovenie advokáta na Centrum právnej pomoci.

7. Centrum právnej pomoci na výzvu súdu prvej inštancie oznámilo súdu, že lustráciou v databáze žiadateľov o poskytnutie právnej pomoci zistilo, že k 22. aprílu 2016 zo strany žalobcu nebola centru doručená žiadosť o poskytnutie právnej pomoci k spisovej značke konania 12 C 24/2010. Následne súd prvej inštancie ešte vyzval žalobcu, aby preukázal, že požiadal Centrum právnej pomoci o poskytnutie právnej pomoci. Žalobca však opätovne žiadal o ustanovenie advokáta, na ktoré podania súd prvej inštancie vzhľadom na vyhovenie žiadosti žalobcu o oslobodenie od súdnych poplatkov a ustanovenie advokáta neprihliadal a opätovne o týchto žiadostiach žalobcu nerozhodoval, čo žalobcovi oznámil (doručenka na č. l. 289 spisu).

8. Po predložení veci na rozhodnutie o dovolaniach a na základe pokynu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky Okresný súd Bratislava I uznesením z 19. augusta 2019 č. k. 12 C 24/2010-297, doručeným žalobcovi 7. septembra 2016 opätovne vyzval žalobcu, aby v lehote 10 dní odo dňa doručenia rozhodnutia písomne odstránil vady dovolania (s uvedením ako má tieto vady odstrániť a poučením o následku neodstránenia nedostatkov chýbajúceho právneho zastúpenia).

9. Aj proti uvedenému rozhodnutiu súdu prvej inštancie žalobca podal dovolanie a žiadosť o ustanovenie zástupcu z radov advokátov z dôvodu, že s Centrom právnej pomoci vedie súdny spor. Súd prvej inštancie opätovne žalobcovi oznámil, že o žiadosti o ustanovenie zástupcu z radov advokátov už nebude rozhodovať z dôvodu, že o takejto žiadosti bolo právoplatne rozhodnuté a žalobca bol už so žiadosťou o ustanovenie zástupcu z radov advokátov v súlade s § 30 O. s. p. odkázaný na Centrum právnej pomoci.

10. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C. s. p.“), ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, platí, že ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa

§ 470 ods. 2 veta prvá C. s. p. (ale) právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

11. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 C. s. p.) skúmal, či sú splnené podmienky, za ktorých môže o dovolaniach proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 30. mája 2013 sp. zn. 3 Co 106/2013 a proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 29. mája 2015 sp. zn. 9 Co 752/2014 a 9 Co 753/2016 konať a zistiť, že tieto podmienky konania nie sú splnené a dovolania treba odmietnuť.

12. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá C. s. p.) dovolací súd uvádza, že dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (viď § 429 ods. 1 C. s. p.). To v prípade dovolateľa – fyzickej osoby neplatí iba vtedy, ak má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (viď § 429 ods. 2 písm. a/ C. s. p.). Dovolací súd poznamenáva, že obdobné ustanovenie mala aj právna úprava účinná do 30. júna 2016 (viď § 241 ods. 1 O. s. p.).

13. Zo spisu vyplýva, že dovolateľ bol viackrát vyzvaný, aby preukázal splnenie tejto podmienky dovolacieho konania a zároveň bol poučený o následkoch nerešpektovania tejto výzvy. Zo spisu ďalej vyplýva, že dovolateľ, ktorý uvedené výzvy aj poučenia riadne prebral, na ne reagoval len opätovnými žiadosťami o ustanovenie zástupcu z radov advokátov a hoci bol súdom odkázaný na Centrum právnej pomoci, o túto pomoc nepožiadal, ani si sám právneho zástupcu z radov advokátov nezvolil.

14. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto konštatuje, že v dôsledku procesnej pasivity žalobcu zostala nesplnená osobitná podmienka dovolacieho konania (§ 429 ods. 1 C. s. p. a § 429 ods. 2 písm. a/ C. s. p.) a nenastali také právne účinky, v dôsledku ktorých by právna úprava účinná v čase podania dovolania umožňovala uskutočniť meritórny dovolací prieskum (viď § 470 ods. 2 C. s. p.).

15. Z týchto dôvodov dovolací súd dovolania žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 30. mája 2013 sp. zn. 3 Co 106/2013 a proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 29. mája 2015 sp. zn. 9 Co 752/2014 a 9 Co 753/2016 odmietol podľa § 447

písm. e/ C. s. p. bez toho, aby sa zaoberal vecnou správnosťou napadnutých rozhodnutí, keď dovolateľ sám nemá právnické vzdelanie a nie je v dovolacom konaní zastúpený tak ako to vyžaduje § 429 ods. 1 C. s. p. a nie sú splnené ani podmienky § 429 ods. 2 C. s. p., hoci bol na odstránenie tohto procesného nedostatku okresným súdom vyzvaný.

16. Najvyšší súd Slovenskej republiky odmietol aj dovolanie žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava I z 19. augusta 2016 č. k. 12 C 24/2010-297 ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné (§ 447 písm. c/ O. s. p.), keďže podľa § 236 ods. 1 O.s.p., dovolaním bolo možno napadnúť (len) právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťal. V preskúvanom prípade nešlo o dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ale o rozhodnutie súdu prvej inštancie, proti ktorému dovolanie prípustné nebolo a ani nie je.

17. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd v zmysle § 451 ods. 3 veta druhá C. s. p. neodôvodňuje.

18. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 24. októbra 2016

JUDr. Eva S a k á l o v á, v.r.
predsedníčka senátu

JUDr. Edita B a k o š o v á, v.r.
členka senátu

JUDr. Alena S v e t l o v s k á, v.r.
členka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Adriána Güntherová